

vize2020

ODS

SVOBODA A BEZPEČÍ

ROLE STÁTU V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI

Ing. Jaroslav Salivar
14. prosince 2009

JAK CHÁPEME SVOBODU

Svoboda:

- je možnost, případně také schopnost volit, rozhodovat a jednat podle své vůle a nést za to přiměřenou odpovědnost
- je absence nátlaku či překážek, především ze strany státu
- je zásadní hodnota, nejcennější ideál, ke kterému se chceme stále přibližovat
- její obrana neztratila na aktuálnosti ani 20 let po pádu komunismu
- dle Immanuela Kanta *je možná jen v rámci práva, jakožto souhrnu podmínek, za nichž lze libovůli jednoho sloučit s libovůlí druhého podle obecného zákona svobody*

DŮLEŽITÉ MOMENTY SVOBODY NA MODELU HRY

1. svoboda nutně vyžaduje pravidla, na něž se lze spolehnout
2. dobrá pravidla svobody hráčů nijak neomezují, ale teprve umožňují
3. pravidla musí být spravedlivá, aby si všichni dobře zahráli
4. protihráč neomezuje moji svobodu, ale naopak mi k ní dává příležitost

JAKÝ CHCEME STÁT

Stát jako forma organizace lidské společnosti by měl:

- sloužit občanům
- být spravedlivý
- omezovat svoji rozpínavost
- chápat občana jako zákazníka a klienta
- považovat korupci za nepřijatelný způsob jednání
- být takový, v němž lidé co nejvíce rozhodují o svém osudu sami a nesou za svá rozhodnutí také odpovědnost

Stát:

- má být silný tam, kde si občan sám neporadí – zejména v oblasti ochrany zdraví a majetku, v otázkách obrany a bezpečnosti
- vždy má být slabý tam, kde si občan poradí sám

JE ŽÁDOUCÍ

- méně regulací a předpisů, zákonů a příkazů, ale lepší vymahatelnost
- jasná definice veřejného zájmu
- jasné oddělení a jasné kompetence jednotlivých mocí
- spravedlivé a předvídatelné rozhodování soudců

TOLERANCE

- uznání odlišnosti, avšak při stejné povinnosti dodržovat absolutně zákon

CO Z TOHO VYPLÝVÁ

Zejména v oblasti bezpečnosti je nezbytné důsledně rozlišovat roli:

- státu a obcí (PČR, HZS a obecní policie)
- soukromého sektoru (bezpečnostní a záchranné agentury, JHZSP atd.)
- občanského sektoru (občanská sdružení, Horská služba, Vodní záchranná služba ČČK, SHČMS, občanů atd.)

ROLE STÁTU V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI

- i zde platí, že stát musí dělat to, co nemohou dělat občané, podnikatelé, občanská sdružení, veřejnoprávní korporace atd.
- i zde by měl platit jistý princip subsidiarity (stát dělá to, na co nižší jednotka – občan, rodina atd. nestačí)

A) REFORMA POLICIE – služba,

profesionalita, hrdost

- největší změna za 50 let, nejkomplexněji promyšlené řešení

10. PILÍŘŮ:

- I. působnost a pravomoci policie a dalších subjektů při zajišťování vnitřní bezpečnosti státu
- II. územní členění a organizační struktura
- III. nové ekonomické postavení policie
- IV. vnitřní a vnější kontrola
- V. vzdělávání policistů – klíč k profesionalitě
- VI. služební zákon – práce s lidmi
- VII. Projekt P1000
- VIII. nová struktura neuniformované policie
- IX. elektronizace práce
- X. debyrokratizace

CO PŘINESLA

- 53 novelizací zákonů, nový zákon o Policii ČR
- odpovědnost a pravomoci konkrétních velitelů
- restrukturalizace (poměr řídicí a řízený pracovník snížen z 1:8 na 1:11)
- 14 krajských ředitelství (6 nových)
- ne vše musí dělat „drahý“ policista
- policista je drahý pošťák pro soudy, taxikář opilců na záchytky a k lékaři a zatčených za spisem
- duplicitní orientační a lékařské vyšetření se bourá
- zbraňová amnestie (odevzdáno 5 377 zbraní a 49 samopalů)
- nová auta, vybavení, služebny, detektory, motorky atd.
- jsme v Schengenu
  - bez růstu kriminality
  - bez SIS II
  - 39,4 % správních agend už nedělá SCPP, ale úředníci
    - = více policistů na kontrolu pobytů
    - = méně prostoru pro korupci

PŘÍKLADY Z PRAXE

1. DOPRAVNÍ POLICIE

PČR nejezdí k banálním dopravním nehodám a nesupluje činnost podnikatelů – pojišťoven:

- více policistů v ulicích, v dopravě
- více dohledu nad bezpečností silničního provozu
- méně prostoru pro korupci

Snížení všech objektivních ukazatelů za 11 měsíců roku 2009 (v porovnání 2008):

- počet usmrcených   ▪ 763   (-149; -16,3 %; nejnižší od roku 1990)
- počet těžce zraněných   ▪ 3 225   (-298; -8,5 %; nejnižší od roku 1990)
- počet lehce zraněných   ▪ 21 831   (-1 112; -4,8 %, 3. nejnižší od roku 1990)
- odhad škody   ▪ 4,53 mld. (pokles o 2,51 mld. = 36,4 %)

STÁLO TO ZA TO?

2. FOTBALOVÉ STADIONY

PČR nesupluje pořadatelskou službu (jako u ostatních sportovních a kulturních akcí):

- více policistů v ulicích, nádražích, veřejných prostorech
- ze 112 zápasů jarní 1. fotbalové ligy 17 rizikových, jen 3 excesy, tj. 2,6 %
- dohoda mezi PČR a ČMFS, PČR a ČD, manuál pro kluby
- méně prostoru pro korupci, více pro odpovědnost
- svobodnější a odpovědnější byznys, spokojenější kluby i diváci
- výtržníci už nejsou vítáni (viz kotel Sparta)
- na soukromý trávník se nechodí (Brno)
- nové tresty (zákaz vstupu na sportovní a kulturní akce)

STÁLO TO ZA TO? PROČ?

3. KOORDINAČNÍ DOHODY – 1 642 (k 27. 11. 2009)

- policie může reagovat na písemnou společenskou objednávku obcí, může lépe naplňovat heslo POMÁHAT A CHRÁNIT

REFORMA POLICIE ČR JE DLOUHODOBÝ
PROCES, LEGISLATIVNÍ RÁMEC NESTAČÍ

Z ČEHO NELZE V REALIZAČNÍ FÁZI USTOUPIT

- bezpečnost občanů a apolitická služba veřejnosti je hlavním smyslem práce PČR
- počet finančních prostředků nikdy nebude neomezený
- služební funkcionáři musí přijmout odpovědnost za výsledky práce
- odpovědnost za výkon služby musí být provázána s odpovědností za svěřené prostředky
- řízení lidí (management) a ekonomických prostředků nelze oddělit
- je třeba přijmout manažerskou roli (rozpočet 34 mld.)
- z požadavku decentralizace pravomocí a odpovědností v jednotném bezpečnostním sboru nelze ustupovat (viz 1055)

B) INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

- IZS není ani instituce ani stát
- IZS je koordinovaný postup (systém vazeb) jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací
- i zde platí, že stát musí dělat to, co nemohou udělat občané, podnikatelé, občanská sdružení atd. včetně veřejnoprávních korporací

POKUD PROMÍCHÁME ROLE STÁTU, OBCÍ, PODNIKATELŮ A OBČANŮ, PAK JE VÝSLEDNÉ ŘEŠENÍ NEÚČINNÉ NEBO NEEKONOMICKÉ NEBO NEMOTIVAČNÍ

- vybavení HZS, ale i 5 550 nejmenších obcí mělo hlubokou logiku

CO BY MĚL KDO DĚLAT

HZS (stát):

- hašení složitých požárů a zásahy ve výbušném, radioaktivním, vysoce toxickém prostředí
- prvotní zásahy u DN
- složité záchranářství atd.

SDH (obce, občanská sdružení):

- hašení jednodušších požárů, dohašování, standardní zásahy
- úklid po dopravních nehodách
- jednoduché technické zásahy
- čerpání vody atd.

Podnikatelé:

- HZS podniků, požární hlídky, asistence, některé technické zásahy atd.

JE TOMU VŽDY TAK?

ZÁVĚR

- z prosazování výše uvedených principů nelze ustupovat
- reformní kroky v oblasti vnitřní bezpečnosti jsou na začátku
- legislativní rámec bez realizační fáze nestačí
- realizační fáze je dlouhodobý proces
- nekonečná reforma reforem nenahradí potřebu přijmout odpovědnost jednotlivých řídicích pracovníků (nelze před ní utéct)

SILNÝ STÁT, ALE VÝHRADNĚ TAM, KDE SI
ČLOVĚK SÁM NEPORADÍ A VÝHRADNĚ TEHDY,
BUDE-LI PŘIROZENÁ POTŘEBA SVOBODY A JEJÍ
OCHARANA DŮSLEDNĚ VYVÁŽENA.

ARISTOTELES:

*„KDO DÁVÁ BEZPEČÍ PŘEDNOST PŘED
SVOBODOU, JE PO PRÁVU OTROK.“*